

Loftbod på Norr Salbo 2:26

Takomläggning och upprätning av timmerstomme inom ramen för Länsstyrelsens stöd till ekonomibyggnader av enklare typ

Antikvarisk medverkan

Norr Salbo 2:26
Västerfärnebo socken
Västmanlands län

Fredrik Ehlton

Loftbod på Norr Salbo 2:26

Antikvarisk medverkan

Norr Salbo 2:26
Västerfärnebo socken
Västmanlands län

Länsmuseets dnr: VLM120086

Fredrik Ehlton

Utgivning och distribution:
Västmanlands läns museum
Karlskatan 2, 722 14 Västerås
Tel 021-39 32 22
E-post: lansmuseet@ltv.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

© Västmanlands läns museum 2012

Omslagsfoto: Fredrik Ehlton, Fotonr: Vlm_kmvFE-1881

Foto: Där inget annat anges är fotografier tagna av Fredrik Ehlton och Ia Manbo, Västmanlands läns museum.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01172.

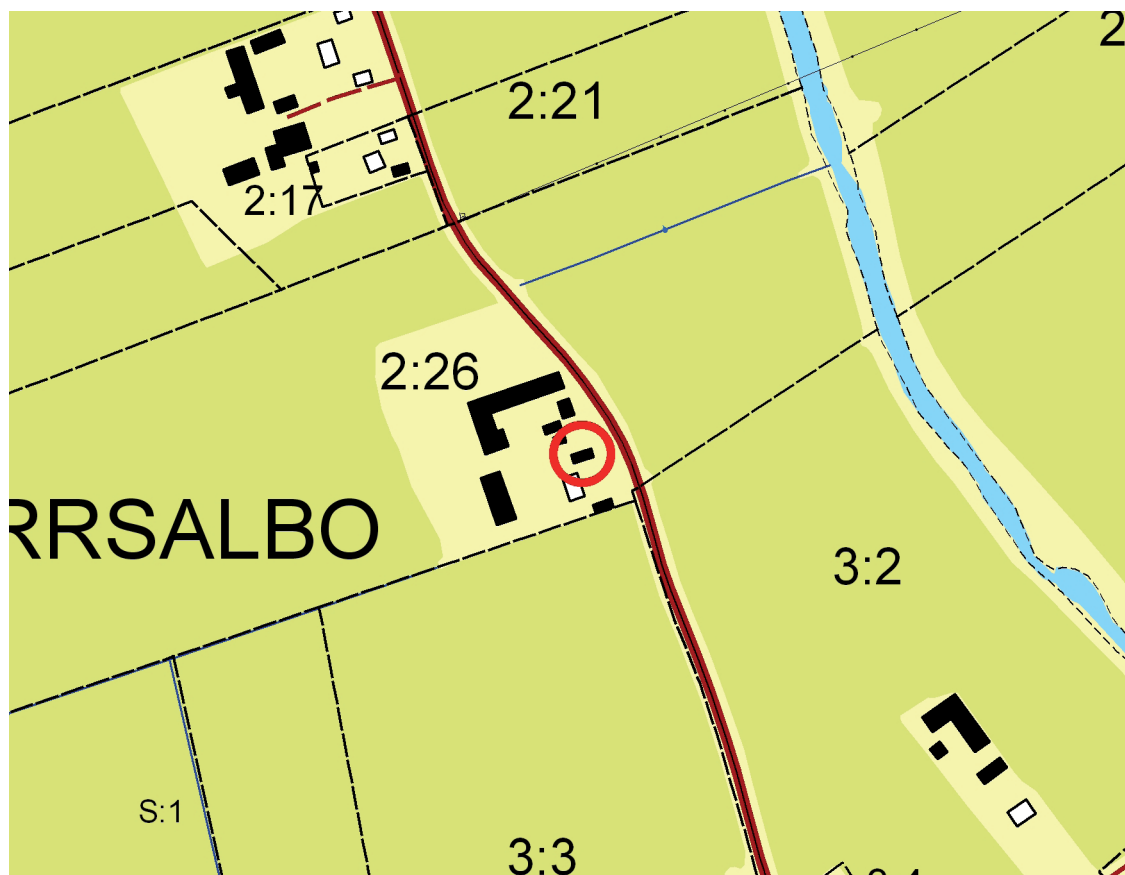
ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-86511-56-2

Inledning

Fastigheten ligger i Norr Salbo söder om Västerfärnebo, ca 4 km kilometer från Västerfärnebo kyrka. Gården och byn ligger på en låg ås vid Svartån i ett öppet jordbrukslandskap.

Fastighetsägaren har sökt bidrag för att räta upp stommen och lägga om taket på en loftbod inom ramen för Länsstyrelsen i Västmanlands läns stöd för ekonomibyggnader. Länsstyrelsen beviljade 20 000 kr i bidrag till åtgärderna i beslut daterat 2012-03-22 med dnr 434-4245-11.

För antikvarisk medverkan svarade Västmanlands läns museum genom antikvarie Ia Manbo (förbesiktning) och Fredrik Ehlton (slutbesiktning). Fredrik Ehlton har sammanställt rapporten.

Fastigheten ligger i Västerfärnebo socken. Aktuell byggnad är markerad med röd cirkel. Utdrag ur digitala fastighetskartan från 2004. Skala 1: 5000.

Historik och beskrivning

Gården kallas Hörngår'n och flyttades till nuvarande plats i och med laga skiftet på 1860-talet. Loftboden är troligen uppförd i början av 1800-talet, men även denna är flyttad till nuvarande placering. Bycentrum låg tidigare ca 500 meter söder om gårdens nuvarande placering. Loftboden är uppförd i en liggande timmerkonstruktion på en naturstensgrund och den östra gaveln har klätts med lockpanel, byggnaden har målats med röd slamfärg. Takkonstruktionen är ett åstak som läktats och belagts med pärt som undertak. På detta ligger ett tegeltak med 1-kupigt lertegel. Knutarna är inklädda med brädor som målats vita.

Byggnadsvårdsåtgärder

Tegeltaket var i dåligt skick och byggnaden hade sjunkit, främst i den sydöstra delen. Arbetet med att restaurera byggnaden har delats upp i flera år. Det första året genomfördes följande åtgärder:

- Befintliga tegelpannor plockades ned och deras skick bedömdes.
- Oljehärdad board lades på pärten.
- Ny läkt spikades på takboarden
- Tegelpannorna lades tillbaka. Stora delar gick att återanvända, komplettering skedde med återvunna pannor som fanns lagrade på gården.
- Nya vattlister av röd plåt sattes dit.
- Nockpannor ersatte den tidigare plåtnocklisten
- Nya vindskivor sattes upp och målades med vit oljefärg (akrylmodifierad alkydfärg).
- Hängännor monterades på byggnaden.
- Stommen rätades upp och höjdes. Den östra delen pallades upp inför åtgärder som ska ske nästa år.

Bilder före åtgärderna

Byggnadens sydvästra hörn.
Vlm_kmvIM-1394

Byggnadens sydöstra hörn. Byggnaden har sjunkit och panelen börjar släppa från timmerstommen.
Vlm_kmvIM-1397

Bilder under arbetets gång

Byggställningar har kommit på plats och boarden har lagts på.

Vlm_kmvFE-1432

Byggnadens sydvästra hörn.

Vlm_kmvFE-1441

Bilder efter åtgärderna

Byggnadens nordvästra hörn, nya vindskivor som målats vita.

Vlm_kmvFE-1882

Byggnadens nordöstra hörn. Byggnaden har tillfälligt pallats upp inför åtgärder nästa år.

Vlm_kmvFE-1885

*Tack vare att det gamla teglet kunde återanvändas,
bevarade byggnadens uttryck.
Vlm_kmvFE-1886*

*Tacklistor av röd plåt samt hänggrännor sattes dit.
Vlm_kmvFE-1887*

Resultat

Åtgärderna har skett enligt länsstyrelsens beslut och godkänns ur antikvarisk synvinkel.

Administrativa uppgifter

<i>Västmanlands läns museums dnr:</i>	VLM120086
<i>VO Kulturmiljö; projektnr:</i>	3-12-103
<i>Länsstyrelsen dnr:</i>	434-4245-11
<i>Fastighetsbeteckning:</i>	Norr Salbo 2:26
<i>Landskap:</i>	Västmanland
<i>Län:</i>	Västmanland
<i>Socken:</i>	Västerfärnebo
<i>Kommun:</i>	Sala
<i>Ägare-beställare:</i>	Jan-Erik Bergström Norr Salbo 169 730 71 Salbohed
<i>Entreprenör:</i>	Egen entreprenad
<i>Antikvarisk medverkan:</i>	Västmanlands läns museum Antikvarisk expert Fredrik Ehlton Karlskatan 2 722 14 VÄSTERÅS Tele: 021-39 32 22

– en del av Landstinget Västmanland

Västmanlands läns museum, Karlsgatan 2, 722 14 VÄSTERÅS

Tfn: 021-39 32 22 · E-post: lansmuseet@ltv.se

Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

ISSN 1651-7342

ISBN 978-91-86511-56-2